

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

66 ÅRGANG

13. MAI 1954

A V I N N H O L D E T : NR.
EN NY FREDSOFFENSIV - HVOR KATOLSK ER TYSK- 18
LAND? - HVORFRA HAR KIRKEN SIN AUTORITET? -
PIUS SOM PAVENAVN - RELIGIONSSTATISTIKK - LIT- 19
TERATUR - RIKHOLDIG NYTT FRA DEN VIDE VERDEN

NESTE NUMMER KOMMER 28. MAI 1954

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8.15: Høymesse.

ARENDALE:
St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:
St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:
St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:
St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:
St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:
St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:
St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:
St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:
St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:
St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5
Kl. 8.30: Fromesse Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:
Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:
Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:
St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:
St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:
St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 16. MAI: 4. søndag etter Påske. Ep. Jak. 1, 17—21. Ev. Joh. 16, 5—14. Mandag: Paschalis Baylon, bekj. Tirsdag: Venantius, mart. Onsdag: Peter Celestin, pave, bekj. Fredag: Ferialdag. Lørdag: Maria-Lørdagsmesse.

SØNDAG 23. MAI: 5. søndag etter Påske. Ep. Jak. 1, 22—27. Ev. 16, 23—30. Mandag: Ferialdag. Gangdag. Tirsdag: Gregor VII, pave, bekj. Gangdag. Onsdag: Filip Neri, bekj. Gangdag.

TORS DAG 27. MAI: Kristi Himmelfartsdag. Ep. Ap.gj. 1, 1—11. Ev. Mark. 16, 14—20. Fredag: Augustin, bisk., bekj. Lørdag: Maria Magdalena fra Pazzi, jomfru.

SØNDAG 30. MAI: Søndag etter Kristi Himmelfart. Ep. 1, Pet. 4, 7—11. Ev. Joh. 15, 26—27; 16, 1—4.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5, Oslo. Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag: Kl. 9—13.

Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + porto kr. 2.40. Girokonto nr. 15986.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. omslagsside).

Forfallen kontingent bes vennligst innbetalt snarest.

Fra 31. mai er jeg husvill. Kan noen hjelpe meg med et værelse?

Karl Kvadsheim, Niels Huusgt. 22, 3dje oppg. II.

LITEN MESSEBOK FOR BARN

med farve-illustrasjoner.

Kr. 3.00.

St. Josephs Institutt
Akersv. 4, Oslo.

Vår ordning med

GAVEABONNEMENT

er blitt populær.

Benytt Dem av det!

Kr. 15,— for et helt år.

Er Deres familie tilstrekkelig trygget?

Hos oss får De den forsikringsform

De har behov for

Gulli & Rokk

Assurans

Stortingsgt. 22

Sentralbord 33 44 00

OSLO

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke. } Oslo
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke }
Moderhuset } Bergen
Florida Sykehus }
Øyenklinikken }
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

En ny fredsoffensiv

Til barnas verdensbønnedag 23. mai.

Det var tidlig en søndags morgen i et av de mørkeste krigsårene. I sakristiet til Maria-valfartsstedet Divino Amore på Campagnaen utenfor Rom sto presten og la fra seg messeklærne, mens lille mørkhårede Marcello ennå behold den røde ministrantdrakten på, glad for å tjene den neste som kom. Hans store, brune øyne fulgte oppmerksomt prestens bevegelser, og da denne snudde seg mot lille Marcello for å takke for tjenesten, kom det alvorlig og nærmest bedende fra gutten: «La oss håpe at freden kommer snart, Padre.» Det var forsåvidt ikke noe merkelig ved disse ordene, de var nærmest blitt en vending eller en hilsen alle og enhver imellom. Men det slående var måten de ble sagt på, og det av en liten gutt. Presten næret sannelig det samme håpet som han, men med sin voksne pessimisme kunne han ikke få seg til å si annet enn at de siste bulletiner fra slagmarkene nok var all annet enn fredsvarslende. «Ja, men nettopp derfor,» sa lille Marcello. «Vi ber jo om et mirakel, og det er jo når det ser mørkest ut for menneskene at Gud griper inn og beviser sin makt ..... Jeg tror noe vil skje på den forestående Maria-fest, Padre — ja, det er jeg så sikker på.»

Guttens ord virket så rørende trygge, og presten måtte tilstå for seg selv at de var en beskjemmende belæring for ham. Og det hører med til denne beretning at en fullstendig vending i situasjonen fant sted nettopp på den Maria-festen lille Marcello hadde knyttet sitt håp og sin bønn til. Det er derfor at også denne samtalen med ham er blitt husket.

Det står ugjendrivelig fast at en rekke av de aller betydeligste begivenheter på veien fra krig til fred ut av den siste verdenskatastrofen falt på dager knyttet til Guds mors navn. For hver gang øket fromme menns og kvinners tillit til Den hellige jomfrus forbønn, etter at uskyldige barnesjeler først hadde vist veien, eller snarere på overnaturlig vis var blitt kalt til å gjøre det. Det er registrert tilfeller som kan minne forbausende om åpenbaringene i Lourdes og i Fatima, eller iallfall virke som helt overbevisende bekreftelser på virkelighetsinnholdet i disse to berømteste budskap fra «Damen». Her kan nevnes det lille romerske søskenparet, som med sin ateistiske far som vitne, for noen år siden under sin lek ved Tre Fontane utenfor Rom ble kalt på av Den hellige jomfru. Det gjelder i disse tilfelle hver gang barn som på forhånd ikke var kjent med beretningene om lignende hendelser før. Og det som over-

beviser de voksne, er at disse barnevitnesbyrdene hver gang stemmer overens med Lourdes- og Fatimabudskapene. Det er m. a. o. som om Guds røst best og reneest finner sin gjenklang i barnets genuine sjel, der tvil og skepsis ikke skygger for erkjennelsen, der jeget møter fenomenet utenfra med en fullkommen opplathet og blir fullstendig ett med det. Vi kan godt bruke karakteristikker som «ekstase», «trance», «henrivelse» som dekkende uttrykk for disse ekte opplevelser, men vi kan ikke avfeie dem som hallusinasjoner eller hysteri, som jo intet realitetsgrunnlag har utenfor den opplevendes egen psyke. Solunderet sett av tusener voksne etter de tre portugisiske barnas møte med «Damen» i Fatima, skulle tilstrekkelig vise at her står høyere makter bak.

Slående får vi her bekreftelsen av Kristi ord da han to ganger ettertrykkelig proklamerer barnas særlige forhold til ham og hans rike. Den ene gangen var da disiplene gikk til ham og spurte hvem han vel holdt for den største i himmelriket. Da kalte Mesteren et lite barn til seg, stilte det midt blant disiplene og sa: «Sannelig sier jeg dere: uten at dere omvender dere og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket. Den som ydmyker seg som dette barn, er derfor den største i himmelriket. Og den som tar imot et slikt barn i mitt navn, han tar imot meg. Men den som forarger en av disse små som tror på meg, for ham var det bedre at det var hengt en møllesten om halsen på ham, og han var senket i havets dyp.» Den andre gangen var da små barn ble båret frem til ham så han kunne legge hendene på dem og be, og disiplene prøvde å vrinske dem vekk som uvedkommende. Men da sa Jesus: «La de små barna være! Dere skal ikke hindre dem fra å komme til meg, for himmelriket hører slike til.»

Disse ord og demonstrasjoner fra Guds egen sønn var ment som en lærepenge for alle tider og generasjoner om hvordan vi har å forholde oss til Gud og det Guds-rike som Sønnen kom for å lære oss om. Mens voksenalderen albuete seg frem til en plass i hans nærhet, som oftest ut fra rent nyttemessige motiver, skulle småguttene og småpikene eller babyene på mors arm ikke få se og møte blikket til ham som alle talte om, og bare ventet godt av? Barna, som røper sin reaksjon på godt og ondt så hjelpeløst oppriktig, som ville ha klappet i hendene ved synet av Kristus på eselryggen palmesøndag, og rent ville ha forloftet seg av medfølelse og trang til å hjelpe ham med å

bære det tunge korset! Det er da også rimelig at Kristus på sin side røpet sin affeksjon for dem, følte seg så nær dem. I barnesjelen gjenkjente han urbildet av mennesket skapt for den umiddelbare opplevelsen av kjærlighetens vesen: den totale, uhemmede hengivelse til det rene gode. Derfor hans «Bli som barn igjen .....», derfor hans løfter til dem som tar dem i mot i hans navn, og derfor hans vé-rop over dem som forarger disse hans små eller holder dem borte fra ham. Tenk på oss selv: tenk om vi kunne fraskrive oss alle de erfaringer som har fjernet oss fra det rene barnesinn og grumset våre tanker og motiver! Så det er vel også vår egen voksne erfaring at det å bli fullkomne, det er i sannhet å bli som barn igjen. Og så vanskelig er det, at vi godt kan forstå Nikodemus da han utbrøt: «Hvorledes kan et menneske fødes når han er gammel?» Derfor ser vi også i helgenenes liv at de på veien til fullkommenheten stykke for stykke har lagt av alt som var søkt, komplisert og preget av denne verdens visdom. De ble enkle og gjennomskuelige både i sine motiver og i sine handlinger, talen stadig mindre nyansert, absoluttene mer og mer fremtredende, — slik som i barnesinnet. Det heter, at da Thomas Aquinas var kommet til måls ende, da var det som om «dette tankens hjulverk, der englenes og planetenes ordener liksom grep inn i de jordiske» (Chesterton), plutselig for et øyeblikk holdt stille, så stille at rommet innenfor klosteret følte som større enn alt rommet utenfor. Det var som de tusener u dødelige ord fra hans ånd likevel med ett døde. Hva var hendt? Jo, han som hadde gitt hundre svar på hundre spørsmål, som Chesterton sier, hadde, ved måls ende, hverken spørsmål eller svar som mer voldte besvær. Og skriftefaren som hadde vært alene med den hellige i det indre rommet i klosteret, stakk på dør som i angst, og han skal ha hvisket til klosterbrødrene noe om at det skriftemål han hadde hørt, var som fra et fem års gammelt barn!

Det kan sikkert falle vanskelig for mange å forstå dette, at en etter å ha kommet seg gjennom oppvekst og ungdom og møysommelig kjempet seg trinn for trinn opp på livets stige, kanskje til en faglig solid posisjon i kraft av sterk viljekraft og bevisst utvikling av sin personlighet, eller ved frivillig å ofre iboende krefter og anlegg til fordel for et ideologisk kall: at man da skal bli satt på plass av Kristi ord om å bli som barn igjen! Det er sant, det lyder som et paradoks. Det synes å stride så helt mot det som er gitt oss i vuggegave og som vi blir lært å ha ansvar for, — dette om talentene f. eks. Det er derfor alltid en fare for at Kristi ord kan bli misforstått og bli omsatt i praksis på en måte som kan utfordre til smil og skuldertrekk.

Men — og dette er et avgjørende men: det er ved *sinnets forhold til Gud* og til hans mening med vårt liv at vi kalles til barnlig enkelthet; alt det andre er av denne verden, der vi får skikke oss som best vi kan uten å forarge hverken Gud eller mennesker, men tvertimot vise vårt skvære Gudsforhold ved ekte medmenneskelig adferd. En viss visdom *av* denne verden skal til for også å kunne virke for Guds rike i verden; men den må være koblet til visdommen om de himmelske ting, om åndens evighetsrike, ellers kan vår visdom av denne verden bli til verdens skade. Det er dette som Kristus mener, når han kaller oss

til gjenfødelse. Vi må bli oss bevisst at vi først og fremst er Guds barn, skapt for evigheten. Livet vårt her skal muligjøre det evige, og det gjelder i den grad å ta vare på evighetspundet, at vi heller får skritte enøyet inn i lysriket, enn med to sunde øyne å måtte tumle inn i mørkeriket. M. a. o. la gå at vi kunne ha gjort større lykke her i livet om vi hadde tedd oss slik istedenfor sånn, gjort dette istedenfor hint — det viktigere er at vi heller bærer en byrde helt frem, enn at vi vipper den av på veien og når tomhendt frem.

Dette er en lov som aldeles ikke er uten visdom. Å bli som barn igjen, vil faktisk si å stille seg i et fullstendig avhengighetsforhold, at som barnet er henvisst til mors og fars omsorg og varetekt, slik er Guds barnet fullstendig henvisst til den allvise himmelske Fars *vilje med seg*. Å våge en slik gjenfødelse er såmen ikke lett. En har å døde sin lyst og tyne sitt gemytt, og det koster, selv om erkjennelsen kan godta utlegget.

Lykkelige dem som har våget gjenfødselen i ånd og sannhet! Stakkars oss som er nervøse for at viljen vår ikke vil holde til noe slikt!

Vi begynte denne betraktning med et lite romersk barns tillit til Guds mor, Maria. Vi vil også slutte med lille Marcellos belæring. Egentlig sto den frem i hukommelsen ved tanken på at Den hellige far — så begavet og så mangfoldig orientert at han med sitt vindfang kunne måles med Aquineren — har bedt Kirkens biskoper å la samle alle barn til en særlig bønnedag i sognekirkene kommende søndag i denne måneden, viet til Guds mor. Det er verdens fred de skal be om. De er skikket til det. De er ikke hemmet av personlige ønsker og meninger eller pådyttede ideologier. De kneler bare oppriktig ned for Gud og fremstammer sine tanker om fred, en fred som alle er skapt til å ta imot, ikke en vunnet eller diktert fred. Representanter for menneskelige regjeringer møter opp til fredsbordet med en portefuille av betingelser. Guds barnlige representanter møter opp bare med sine foldede små hender. Og de inneslutter løfter som frimodig blir holdt frem for ingen mindre enn Vårherre selv: Dersom du, Herre, vil gi verden den fred den lengter etter, så skal vi for vår del gi avkall på alt du mener vi kan gi avkall på, uten å ta skade på vår sjel. Vi skal gjøre oss til ett med din vilje med verden, som jo er ditt verk i begynnelsen og er ditt også i fullendelsen, dersom du kan bruke oss, som gir deg herredømme over oss.

Det er nok av tegn som tyder på at en ny verdenskatastrofe truer hele menneskeslekten. Konstituerende krefter i universet synes utlevert til menneskenes vilkårlighet, og kan ryke ut i eksplosjon i det øyeblikk ansvarsløsheten får slippe til. Og mens verden så senker hendene i skjødet, i påvente av hva som måtte skje, ber barnet og barnet i oss at et under må skje — på Marias forbønn: Nu da all ting synes nytteløst, vis, Herre, din makt. La din ydmyke tjenerinne, som ble veien til selve Gudsrikets gjenfødelse i oss, bli den som forenkler og forener våre hjerter foran ditt åsyn. På fredsbordet legger vi ikke bare ord, men løfter frem som vi vil holde. Vi lover å gå inn for en ny slekt, der våre barn får lære om deg det du virkelig er for dem. Vi lover å gi dem alt som deres hjerte og forstand trenger for at de

Hvor katolsk er Tyskland?

III. Litt statistikk

Det er ikke lenger mulig i dag å tale om katolske og protestantiske områder i Tyskland. Før krigen med en befolkning på 65 000 000 var en tredjedel katolikker og to tredjedeler protestanter. Øst-rikerne er ikke tatt med i dette tall. De protestantiske områdene lå i Nord- og Øst-Tyskland, mens befolkningen var overveiende katolsk i Syd- og Vest-Tyskland. Store forandringer har funnet sted i denne territoriale struktur. Som eksempel kan nevnes at av de flyktninger som etter krigen har slått seg ned i Bayern er 1 300 000 katolikker og 500 000 protestanter. Områder som tidligere var helt katolske, rommer i dag store protestantiske befolkningsgrupper, og omvendt. Av Forbundsrepublikkens 47 600 000 innbyggere er 21 576 179 katolikker og 24 000 000 protestanter.

Dette betyr at det har funnet sted en meget liten forskyvning i den konfesjonelle struktur siden krigen, selv om forskyvningene innenfor de enkelte *Länder* er betydelige. I forhold til førkrigs-tallene er tallet på katolikker øket med 2.1 prosent og tallet på protestanter med 0.7 prosent. Den sterke strøm tilbake til Kirken etter 1945 har ikke ført til noen nevneverdig forandring i situasjonen som helhet. Tallet på katolikker som forlot Kirken under naziststyret, dvs. i årene fra 1933 til 1942, er offisielt oppgitt til 479 170. I tillegg kommer om lag 120 000 for årene 1939, 1943 og 1944. At bare om lag 600 000 katolikker — 2 prosent av den katolske befolkning — gikk tapt for Kirken er bemerkelsesverdig, sett i relasjon til naziststyrets enorme anstrengelser for å ødelegge den. Dette formelle tap av et utvilsomt ustadig katolsk element, viser hvor sterk Kirken er i Tyskland. På den annen side er bare 47 000 av disse frafalne senere vendt tilbake, og tallet på katolikker som formelt forlater den vokser stadig. I 1949 meldte 30 000 katolikker seg ut av Kirken, og tallet på de protestanter som brøt med sine kirkesamfunn var betraktelig høyere. Men trass i

---

kan bli hengende ved deg slik at ingen svikter deg når livet røyner på. Det skal ikke skje mer at våre barn skal gråte fordi vi holder dem borte fra deg og at vi skjemmes ved at de elsker deg mer enn vi gjør. Vi vet fra din lære at foreldre kan straffes i tusen ledd, dersom de svikter deg. De små har ikke erfart andre ledd enn knapt sitt eget. Men de ser av det lille de har sett at du har rett, Herre. De ser også at straffen ikke kommer fra deg, men at de som svikter deg, selv fremkaller straffen. Og nå ser også vi at det barnets kår du en gang ga oss, overstråler alle andre kår, og at det derfor blir en straff ikke å være ditt barn.

Herre, la meg bli som barn igjen! Maria, Guds mor, som rommet i ditt skjød den som verden ikke rommer, lær meg din vei. Ennå ser jeg den ikke helt, men jeg vet at du eier nøkkelen til din Sønnns hjerte — og til mitt.

I.H.K.

dette holder medlemstallet seg, og kirkeskatt betales også av mange katolikker som er katolikker bare i navnet. Dette skyldes Kirkens særlige organisasjon i Tyskland.

Undertrykkelsen av Kirken under *Hitler* førte således til en indre styrkelse, noe som alltid skjer i tider av forfølgelse. Men på den annen side er det altså ikke lyktes å gjenvinne det store flertall av dem som brøt med sin katolske tro. Statistikken over årlige kommunjoner og messebesøk viser et gunstig bilde, særlig om det sammenliknes med forholdene i andre land. 52.7 prosent oppfylte sin påskeplikt i 1948; i 1915 var tallet 57.5 og i 1935 så høyt som 60.8. Kirkebesøket er fastslått på grunnlag av søkningen til gudstjenesten to søndager i året, på en søndag i fasten og en søndag i september. I 1935, i naziststyrets tidlige periode, kom tallet på kirkebesøkene opp i 56.3 prosent, i 1942 var det nede i 44.3 prosent for etter krigen å stige til 47.3 prosent i 1948. Den anti-kristne propagandas ettervirkninger er ikke til å ta feil av. Tallene varierer selvsagt fra bispedømme til bispedømme. Det er lavere i diasporaen enn i de katolske distrikter.

Det statistiske kontor i Köln som ble opprettet av pater *Heinrich Krose* S.J. i 1915 og som nå ledes av dr. *Franz Gröner*, mottar og ordner statistisk materiale fra hele Tyskland vedrørende ordenssamfunnene, institutter og organisasjoner, kall, presse, menighetsliv osv. Spørreskjemaene utfylles og undertegnes av sogneprestene, kontrolleres av dekanen som har jurisdiksjonen over flere sogn, sendes så til biskopen og videre fra ham til kontoret i Köln, som beskjeftiger seks statistikere. Disse sikter materialet og offentliggjør resultatene.

Ifølge dette kontor steg tallet på katolikker i Tyskland i tiden fra 1915 til 1948 med 1 million, mens tallet på sogneprester gikk tilbake med 10.4 prosent — fra 18 417 i 1915 til 16 689 i 1948. Det gjennomsnittlige tall på troende den enkelte sogneprest hadde å ta seg av, var i 1948 1 493 mot 1 309 i 1915, selv om det finnes sogn i bispedømmene Münster, Köln, Meissen i Øst-Tyskland, Fulda og München hvor det faller 14 000 sjeler på hver sogneprest. Disse sogn utgjør selvsagt det store problem for Kirken i Tyskland.

Med hensyn til de mannlige ordenssamfunn steg medlemstallet fra 3 014 i 1924 til 5 193 i 1950. Hertil kommer de 2 734 tyske ordensprester som virker som misjonærer. Ifølge folketellingen i 1925 fantes det det år 5 332 666 menn i alderen fra 20 til 30 år. I 1946 fantes det bare 2 770 436 menn i samme aldersgruppe, bortsett fra alle dem som fremdeles befinner seg i krigsfangeleire. Tar man i betraktning nedgangen i tallet på menn i denne aldersgruppe, viser tallet på dem som studerte til prester i 1950, nemlig 1 476, en gledelig økning av tallet på prestekall. Tallet på legbrødre gikk derimot sterkt tilbake. Det utgjorde i 1950 bare 3 684. Det høyeste tall på legbrødre og kvinnelige ordenssøstre finner vi i 1935. I 1950 fantes det 88 924 katolske ordenssøstre plus de 16 646 som virker i misjonen utenfor Tyskland. Tallet på ordenssøstre er øket med mer enn 4 000 siden 1935. Kallene til de forskjellige ordenssamfunn varierer sterkt, men det har vært en bemerkelsesverdig stor søkning til de kontemplative ordener.

Hvorfra har kirken sin autoritet? Hva skal vi med den?

Av sognepræst Kjeld Geertz-Hansen, København

I februar i år åpnet man i St. Ansgars domkirke i København en foredragsrekke i forbindelse med andagt eller aftenmesse, der særlig ikke-katolikker i strøket omkring var innbudt til å overvære den katolske messe, ledsaget av forklarende opplysninger om messens gang og innhold. Foredragene tok også sikte på å orientere de innbudte om hva Kirken er og hva den lærer.

Vi ser det som gagnlig fra tid til annen å bringe sådant stoff frem også for interesserte av vår egen lesekrete, og vi har fått retten til å offentliggjøre to av de foredrag som sognepresten ved St. Ansgar, pastor Kjeld Geertz-Hansen, har holdt ved disse aftener. Her bringer vi det første, som vi av plasshensyn har måttet dele i to artikler.

I.

Der har været megen diskussion vedrørende Kirken, dens bisper og præster. Nogle ønsker «dogmefri» kristendom og bebrejder præsterne deres konservatisme. Andre tager stærkt afstand fra de «liberale» teologer, for hvem dogmerne ikke er udtryk for en åndelig virkelighed, og begærer en åndelig autoritet. Problemet synes at være gået i hårdknude, men situationen er dybt utilfredsstillende for alle, der tror på kristendommen som en åndelig værdi.

En hovedårsag til denne åndelige forvirring — det kan man vist roligt kalde det — er de fleste danskeres syn på Kirken; de betragter den som en slags forening af religiøst interesserede, der melder sig ind eller ud eller bare er passive, alt efter om man er enig med bestyrelsen eller ej. Nogle, og det er de alvorligste og mest bedrøvede, holder ud endnu i deres kirkeafdeling, og man har det indtryk, at deres forbliven skyldes en følelse af, at man ikke kan være bekendt at forlade den synkende skude.

Alle går stort set ud fra, at Kirken er menneskeværk, men så må man spørge: «Hvor skal så autoriteten komme fra i trossager? Hvis den kirkeaf-

deling, man tilhører, ingen åndelig autoritet har, er den så en del af den «Almindelige» Kirke, som trosbekendelsen nævner, eller er den en af kirkehistoriens talrige sekter, der efterhånden alle er forsvundne og nu kun kendes som navne i historiebogen?»

Man ved nok, at den katolske kirke har autoritet, paven f. eks. skal jo bestemme, hvad alle katolikker må tro og gøre; men få søger i den retning, for de tror, at enheden og enigheden, som er et faktum, kun eksisterer på grund af en slags religiøs diktatur: Den menige katolik må ikke tænke selv. Det er derfor på tide, at den katolske kirke i Danmark siger noget om sig selv. Det kan her kun blive en orientering; et dybere kendskab og flere nuancer må hentes i et fortsat grundigere studium.

HVAD JESUS TÆNKTE SIG

Den katolske kirke påstår, at den bygger sin autoritet på Kristus og på ham alene. For at undersøge påstandens rigtighed må vi både læse det Ny Testamente og de ældste kristne skrifter, som blev forfattet mellem ca. år 95 og år 200, altså for de ældstes vedkommende af mænd, som havde kendt en eller flere apostle.

Læser vi det Ny Testamente, så ser vi, at Kristus først og fremmest *underviste* sine apostle igennem små 3 år. Man behøver blot at nævne de centrale sandheder som treenighedslæren: At Gud er 3 personer i een guddommelig natur; eller læren om menneskevordelsen og forløsningslæren. Hvad betyder egentlig den ofte gentagne sætning «at frelse sin sjæl»? Jesus talte så meget om det evige liv, og bare dette ene punkt har vist sig at indeholde adskilligt eksplosionsstof. I al fald må vi være fri for den gængse omtale af «Jesu enkle budskab», for er der noget, Jesu lære ikke er, så er det enkel. Evangeliet *kan* fattes af enhver, både af barnehjernen og af den lærdes intelligens, så at de kan blive frelst; men vi må væk fra dette med barnetroen, der oftest kun betyder, at voksne mennesker lever på de barn-

Fransiskanerne og kapusinerne har de fleste ordensmedlemmer — om lag 1 300 som virker i menighetene og på misjonsmarkene. Den fransiskanske ånd er for øvrig et bemerkelsesverdige trekk i *Pax Christi*-bevegelsen som har meget stor tilslutning i det katolske Tyskland. Bevegelsens sekretær, kapusinerpateren *Manfred Hörnammer*, kan sies å være en typisk representant for den generasjon av katolske prestesom sto tilsluttet den katolske ungdomsbevegelse i 1920-årene, og som var soldater i den annen verdenskrig. Disse prestes og nonnes har bevart entusiasmen fra disse bevegelser, så egenartede i sine protester mot det tyske samfunns materialistiske livsførsel og konvensjoner i de første ti-år av vårt århundre.

Disse bevegelser øvet en meget god innflytelse på

dannelsen av den generasjon av katolske akademikere som hadde så betydelige intellektuelle førere som *Romano Guardini* og *Carl Muth*, grunnleggeren av tidsskriftet *Hochland*. Den katolske apologetikk fikk en annen karakter i tyve- og trettiårene. Den viste at Kirken hadde kvittet seg med den defensive holdning den inntok etter kulturkampen under *Bismarck* og som vel hadde sin rot i reformasjonstiden. Det mentale klima hos den tyske katolisisme i dag kan vanskelig forstås uten henvisning til denne tradisjon og til forfølgelsen under nazistyre som tvang dem som trodde på Kristus til å stå sammen og lide sammen. Det førte til at tidligere oppfatninger av hverandre ble revidert og til at mange fordommer ble ryddet av veien.

(Fortsettes.)

lige eller barnagtige forestillinger, de mindes fra deres skoletid. Kristi lære er noget historisk givet, som man må tilegne sig. I Ny Testamente læser vi også, hvordan Kristus gav sine apostle midler, hvorved troslæren kunne omsættes i liv, han lærte dem adskilligt om bøn, og han overdrog dem forvaltningen af sakramenter, såsom dåb, nadver, skriftemål o.s.v. Kristi lære om menneskets gudsforhold og evige bestemmelse måtte også få indflydelse på hans disciples etik; man har ganske vist hørt hævde, at kristendom og moral ikke har noget med hinanden at gøre, men det står dog fast, at Kristus måtte give visse færdselsregler, så mennesket ikke kørte udfor på vej til himlen eller måske endog havnede det modsatte sted af der, hvor Gud ville have ham i evigheden.

Kristus brugte små 3 år, i løbet af hvilke apostlene skulle tilegne sig både lære — eller skal vi kalde det dogmatik — sakramentspraksis og etik, og vi må erindre, at de var de eneste, der vidste fuld besked. Hvor ofte tog Jesus dem ikke afsides for at uddybe over for dem, hvad han havde sagt, eller for at give dem lejlighed til at stille spørgsmål. Vi må her understrege, at da Jesus forlod denne jord, var der ikke skrevet en tøddel ned af det, han havde sagt; det var altsammen betroet til apostlenes erindring. Da endelig nogle af dem begyndte at skrive det vigtigste ned, eller da et par af deres nærmeste disciple som Markus og Lukas skrev ned, hvad de ofte havde hørt apostlene fortælle, erindrede de bl. a. følgende: «Som Faderen har sendt mig, sender jeg jer» (Joh. 20, 21), eller: «Den, der hører jer, hører mig; den, der foragter jer, foragter mig» (Luk. 10, 16).

Der kan altså ikke blive tale om at gå bag om apostlene; vil man hævde at være uinteresseret i, hvad evangelisterne lærer, for kun at være interesseret i, hvad Kristus skulle have lært, kommer man ingen vegne, for vi kender kun Kristus gennem apostlene og evangelisterne. Denne mission, som Kristus så tydeligt overdrog apostlene, skulle både række ud til jordens yderste grænser: «Gå ud i hele verden og lær alle folkeslag» (Mat. 28, 19), — og ned gennem alle tider: «Se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende» (Mat. 28, 20). Bare disse få sætninger viser, at Kristus både havde forudset og ville en læremyndighed, der talte på hans vegne. Det samme gjaldt iøvrigt sakramenternes forvaltning, som han eksklusivt betroede apostlene: «Gør dette til minde om mig» (Luc. 22, 19), da han indstiftede nadveren, eller: «Hvem I giver syndsforladelse, de får syndsforladelse» (Joh. 20, 23). Vedrørende moralske spørgsmål gav han også anvisninger på, hvordan de skulle behandle en «broder», hvis han opførte sig som en hedning. (Mat. 18, 17.) Apostlene var selv klar over, at Jesus havde givet dem en læremyndighed. Man behøver blot at blade igennem det afsnit af Ny Testamente, som man kalder Apostelgerningerne. Ustandselig hører vi apostlene fortælle tilhørere, hvad kristendom er, enten de står over for synagogens jøder eller torvets hedninger. Deres breve indeholder også adskillige advarsler mod vranglære. Da således menigheden i Galatien tilsyneladende havde ladet sig påvirke af jødekristnes særmeningen, skrev Paulus — som noget rent hypotetisk naturligvis: «Omend en Herrens engel forkyn- der et andet evangelium end det, jeg har forkyndt,

så være han forbandet.» Det er jo ikke særlig tolerant. Og da apostlen, sankt Johannes sidder som landsforvist på øen Patmos og skriver åbenbaringsbogen (Apokalypsen) til de ham bekendte 7 menigheder i Lilleasien, roser eller revser han de respektive biskopper alt efter deres forhold til Nikolaiter-nes sekt. Det fremgår heraf, at det værste, apostlene vidste, var vranglære. En moralsk overtrædelse kan rettes, men er først sandheden fra Kristus og om Kristus gået tabt, så er alt tabt.

HVORDAN JESUS SIKREDE KIRKEN

Kommet til dette punkt i vor udredning plejer folk at udbryde: «Jamen apostlene var jo almindelige mennesker»; man tænker der på, hvor upå- lidelig den menneskelige opfattelsesevne eller hukommelse er. Vi indrømmer gerne, at apostlene var «almindelige mennesker». Judas havde forrådt Kristus, men han var nu også ude af sagaen; Peter havde i panik fornægtet ham i ypperstepræstens gård, og de øvrige, Johannes undtaget, havde bragt sig selv i sikkerhed. Selv efter Herrens opstandelse bærer evangelierne og Apostelgerningerne vidnesbyrd om, at deres forståelse endnu lod meget tilbage at ønske.

Men det vidste Vorherre da godt. Altså måtte han finde på noget! — hvis det hele ikke skulle løbe ud i sandet, for så var vi jo lige vidt! Men at Gud Fader skulle sende sin søn, den anden person i den højhellige treenighed, ned på jorden for at forkynde den åbenbarede sandhed, altså fortælle om Gud, om vort forhold til Gud og om vor evige bestemmelse, og at man så blot 20—30 år efter ikke rigtig vidste, hvad det var, Gud havde ønsket at fortælle, det er dog en utrolig tanke. Situationen i Danmark, hvor snart sagt ingen længere mener at vide, hvad åbenbaringen går ud på, kan Vorherre ikke acceptere som «sit værk». Hævder man principielt, at Kirken kan tage fejl, så kunne han have sparet sig at grundlægge en kirke. Men nu lovede Kristus en hjælp, han lovede at sende Helligånden. På vandringen fra nadversalen ud til Oliebjerget, da apostlene var rigtig langt nede, fordi de havde på fornemmelsen, at noget ondt var ved at trække op — Judas' forsvinden var vist ikke noget godt tegn — sagde han til dem: «Jeg vil bede Faderen, og han skal give jer en anden talsmand (det græske ord paraklet kan betyde advokat eller trøster), for at han altid skal blive hos jer, sandhedsånden», og lidt længere henne lover han, at «han skal lære jer alle ting og minde jer om alle ting, som jeg har sagt» (Joh. 14, 16), og yderligere: «Det er *gavnligt for jer*, at jeg går bort, thi går jeg ikke bort, skal talsmanden ikke komme til jer; men går jeg bort, vil jeg sende ham til jer» — hvor utroligt det end lyder — og endelig: «Jeg har endnu meget at sige jer, men nu kan I ikke bære det, men når sandhedsånden kommer, skal han vejlede jer til al sandhed» (Joh. 16, 12—13). Heraf fremgår, at sandhedsånden for det første skal minde apostlene om alt, hvad Jesus har sagt dem, således at intet går til; men da de som ovenfor bemærket endnu ikke kunne rumme den hele åbenbaring og lige så lidt ville være i stand til at belyse senere opståede problemer i åbenbaringens lys, skulle sandhedsånden, når tid var, også hjælpe dem til det. Altså drejede det sig ikke bare om at huske en lektie, men også om at kunne tænke med. Dette løfte ind-

Lourdes-reisen 4.—18. juli

Fristen for påmelding til pilegrimsreisen til Lourdes 4.—18. juli utløper for norske deltagere 20. mai. Til de som nøler med å melde seg, kan vi bare si: Bli med, det blir en opplevelse som kommer til å bety noe for hele Deres liv!

Reisens program og betingelser er utførlig redegjort for i St. Olav nr. 9/10 d. å., s. 74. Interesserte som ønsker opplysninger, kan henvende seg til **Den biskopelige kurie, Akersveien 5, Oslo**, som også mottar bindende påmeldinger mot et depositum på kr. 100.00.

Allerede påmeldte vil med det første få nærmere beskjed om enkelte detaljspørsmål i forbindelse med reisen.

---

friede Kristus på *pinsedagen*. Helligånden skulle aldrig komme i menneskelig skikkelse, som Guds Søn gjorde det, men han manifesterte seg ved stormens susen og ildtungerne. Og fra da av var apostlene klar til at begynne! Pludselig vidste de, hvordan evangeliets forkyndelse skulle gribes an, og hvad de hadde at si. De oppfattet det ikke som en slags profetisk illumination, eller som om de nu skulle skrive en slags automatskrift uten personlig medvirkning; de oppfattet det netop som en veiledning, der blev dem givet, så de etter modent overlæg var sikre på, takket være Kristi løfte og Helligåndens komme, at nå til det resultat, som Kristus ønsket. Det mest slående eksempel finner vi i Apostelgerningenes bog, kap. 15, 5—32. Peter hadde nok taget ansvaret for dåben av de første hedninger, offiseren Cornelius og hele hans hus, men sankt Paul var den første, der på sin første missionsreise til Lilleasien hadde døbt hedninger i stort antal. Nu mente mange av de første kristne, som kom fra jødedommen, at dåben kun kunne være virksom, hvis de nye kristne av hedningeherkomst også holdt mose-loven med budet om omskærelse og mange andre forskrifter. Spørsmålet var vanskelig og også uhyre betydningsfullt. Hva gjør så apostlene? De kalder sammen til møtet i Jerusalem ca. år 50, kaldet apostelkonciliet, og de drøfter saken under Peters forsæde med adskillige bispes, diakoner og troende som tilhørere. Etter indgående drøftelse skal en beslutning tages, og linien afstikkes for kommende praksis. Det bliver ikke noget med: På den ene side . . . , og på den anden side . . . , og man kan mene . . . osv., men klart uttrykt i et brev, der først stiller spørsmålet op, således som det har været rejst i menighederne, for så at erklære: «Thi det er den Helligåndes beslutning og vor ikke at pålægge jer andre byrder uten disse nødvendige ting: At I skal holde jer fra afgudsoffer og fra blod og fra det kvalte og fra utugt. Når I holder jer derfra, gjør I ret. Lev vel!» (Ap.G. 15, 28—29.) Det er det, vi som katolikker kalder ufejlbarheten i trossager, og den gælder kun i trossager og ikke i andre, altså heller ikke for apostlenes personlige færd.

Pius som pavenavn

Navnet Pius, som den nåværende pave er den tolvte bærer av i paverekken, viser seg å ha vært tiltagende yndet i de siste 150 år. Ikke mindre enn 6 paver har siden 1800 båret navnet, og da kardinal Pacelli ved sitt valg i 1939 tok Pius XII til navn, fikk vi for første gang på lenge to Pius'er på rad, med forgjengeren Achille Ratti som den ellefte i rekken (1922—1939). Hans forgjenger var Benedikt XV (1914—22), og videre bakover Pius X (1903—14), Leo XIII (1878—1903), Pius IX (1846—78), Gregor XVI (1831—46) — den siste munk som har besteget Petri stol —, Pius VIII (1829—30) og Leo XII (1823—29). Umiddelbart før Leos forgjenger, Pius VII (1800—1823), finner vi Pius VI (1775—99), slik at Pius-navnet også den gang ble båret to ganger etter hverandre. Det samme var tilfelle da Trodentinerkonsiliets pave, Pius V (1566—72), fulgte like etter Pius IV (1559—1565).

På den annen side har det heller aldri vært et så langt tidsspenn mellom to paver av samme navn som mellom Pius I (140—155) og Pius II (1458—64). Først etter at navnet hadde ligget ubrukt i over 1300 år, brakte da den store humanist Enea Silvio Piccolomini det ved sitt valg inn i paverekken igjen for annen gang.

Pius er blitt et berømt navn i Kirkens historie. 26. mai i år venter den katolske verden å se Pius X helligkåret. Og det var også en av hans navnebrødre som var den siste pave som oppnådde denne ære, nemlig Pius V, dominikanerpaven, helligkåret 22. mai 1712, 140 år etter sin død. Da Pius I døde som martyr, ærer Kirken således tre paver av dette navn som hellige, og det ser ut til at den fjerde kommer, da Pius IX's saligkårsprosess alt er innledet. Liksom han har mange av Pius-pavene gjennomgått tunge og harde pontifikater, det er nok å minne om Pius VI og Pius VII, som begge så seg utlevert til Napoleons vilkårlighet, eller om en Pius X, som knekket sammen i sorg over krigsutbruddet i 1914.

Pius IX ble nær 86 år gammel, Pius VII 83 år, Pius VI og Pius XI nær 82 år, mens Pius VI som 80-åring ble slept til fangenskapet i Valence i Syd-Frankrike av Napoleon og døde der. Pius II var ved sin tronbestigelse 54 år gammel, noe yngre enn Pius IX, og døde som den eneste i denne rekke av Pius-paver før fylte 60 år.

Den nåværende pave, som ble født 2. mars 1876 og altså går i sitt 79. år, har ikke minst bidratt til å kaste glans over dette ærverdige pave-navn — som egentlig bare var et latinsk tilnavn: den fromme. Pius XII ble valgt på sin 63 års fødselsdag og har nå styrt Kirken i 15 år. Det samme gjorde den første Pius, et samtreff som — om dette var skrevet for noen måneder siden — rent kunne bli tatt for et bekymringsfullt varsel! Den katolske verden nærer et inderlig håp om at hans pontifikat ennå må strekke seg over mange år, et håp som selvfølgelig ikke kan finne styrke i noen tradisjon knyttet til Pius-navnet. For deres dager på Petri stol har ikke vært særmerket av noen gjennomgående lang eller kort varighet, tvertimot, de varierer mellom Pius III's bare 26 dager og Pius IX's hele 32 år. Og sistnevnte har ikke bare vært den lengst regjerende Pius, han har vært den lengst regjerende i hele paverekkens snart to tusen-årige historie.

ihk

Statistisk svindel

For noen uker siden brakte noen norske aviser med et amerikansk pressebyrå som kilde en temmelig oppsiktsvekkende melding. Den gikk ut på at en million borgere i De forente stater i løpet av de siste ti år var gått over til katolisismen. Dette var jo ingen nyhet. Det var noe man visste. Men det ble tilføyet — og det var sensasjonen — at ikke færre enn 4 millioner borgere i De forente stater i det samme tidsrom var konvertert fra katolisismen til protestantismen.

Sensasjonen hadde selvsagt intet med de faktiske forhold å gjøre. Vi er nå i stand til å fortelle våre lesere, hvordan denne sensasjon ble til.

Katolikken i De forente stater offentliggjør hvert år en kirkelig statistikk. Den var nylig blitt offentliggjort og kunne opplyse om at 1 071 897 amerikanske borgere i løpet av de siste ti år var konvertert. Det protestantiske blad *Christian Herald*, hvis redaktør er pastor A. Poling, ville da gjerne, man kan vel si som en motvekt mot dette, bringe tallet på de katolikker som i det samme tidsrom hadde forlatt Kirken for å slutte seg til et eller annet protestantisk samfunn. Mr. Will Oursler som tilhører Den anglikanske kirke og for øvrig er sønn av forfatteren *Fulton Oursler* som selv er gått over til katolisismen, påtok seg arbeidet. Han kom til det resultat at nøyaktig 4 155 366 amerikanere hadde forlatt Den katolske kirke og var blitt protestanter i det samme tidsrom.

Mr. Oursler benyttet følgende fremgangsmåte: Han skrev til 25 000 protestantiske predikanter og pastorer og ba dem opplyse hvor mange katolikker de hadde opp tatt i sine samfunn i de siste ti år. Hvordan disse 25 000 ble utvalgt, sies det intet om. De fleste svarte overhodet ikke. Bare 2 219 — mindre enn 10 prosent. Man må ha grunn til å tro at de som virkelig hadde noe å svare, var de som svarte. Ikke desto mindre regnet mr. Oursler

med at svarene ga uttrykk for gjennomsnittsanslaget av konvertitter pr. protestantisk geistlig og multipliserte så uten videre sitt gjennomsnittstall med tallet på protestantiske geistlige i De forente stater.

Og som om denne fremgangsmåte ikke var tåpelig nok, brukte mr. Ousler tallet 181 000 som tallet på protestantiske geistlige. Han må ha fått dette tall fra *Statistical Abstract of the United States* som oppgir tallet på geistlige i De forente stater til 181 123. Men — og dette må vel kalles en sensasjon — dette tall omfatter samtlige geistlige personer i De forente stater, innbefattet også dem som tilhører religionssamfunn som ikke er kristne — de jødiske rabbinere er således tatt med — plus de ortodokse kirker prester samt hele det store katolske presteskap i De forente stater!

Dette kan vel kalles statistikk på slapp line!

Rent nøkternt og faktisk:

Det var 2 219 protestantiske prester som i løpet av ti år hadde hatt 51 361 konvertitter fra katolisismen. En tredjedel av de protestantiske geistlige som svarte, opplyste at de ikke hadde gitt noen av disse konvertitter noen form for undervisning. Hvorfor konverterte de da?

Ja, hovedårsaken til konversjonen til protestantismen er de blandede ekteskaper, opplyser *Christian Herald*. «Tvertimot hva man i alminnelighet tror, er det oftere katolikken enn protestanten som antar ektefellers tro.» Et blandet ekteskap er etter katolsk terminologi et ekteskap hvor hver part har sin tro. Lar en katolikk seg vie av en protestantisk geistlig, setter han seg utenfor Kirken, men det er vel religiøst sett vel dristig å kalle dette en konversjon til protestantismen. Og er vielser i protestantiske gudshus en betraktelig del av de 51 361 «konversjoner», må man være til det ytterste beskjeden om man finner grunn til glede i dette.

En annen grunn til konversjonene skal ifølge det samme blad være Kirkens «jerndisiplin».

Det nøytrale engelske oppslagsverk *Encyclopedia Britannica*, som er kjent for sin nøkterne og høyst tilforlætlige standard, bringer i sin nyutgave en oversikt over verdensreligionene og gir i hostående tall og tabeller bildet av situasjonen pr. 1951.

En sammenlikning med religionsstatistikken fra 1907 viser at kristenheten (katolikker, ortodokse og protestanter) til tross for sin innsats ikke har klart å holde skritt med befolkningstilveksten i de ikke-kristne land, enda tallet på kristne i disse år bare i Asia og Afrika er steget fra 16.55 mill. til 57.93 mill.

Verdens religioner

Katolikker	425 508 220
Ortodokse	128 280 414
Protestanter	196 503 520
Jøder	11 532 500
Muhammedaner	315 699 603
Zarathustra-tilhengere	124 890
Shintoister	25 000 000
Taoister	50 053 200
Konfuzianere	300 290 500
Buddhister	150 300 000
Hinduer	255 715 000
Naturreligioner	121 150 000
Øvrige ell. religionsløse	387 579 154

2 367 737 001

Prosent i forhold til jordens befolkning:

Konfesjon	1907	1951	Tilvekst
Alle kristne tilsammen	34.3 %	31.5 %	÷ 2.8 %

Blant de Kristne har bare katolikken holdt sin prosentmessige del av jordens befolkning:

Konfesjon	1907	1951	Tilvekst
Katolikker	16.8 %	17.9 %	+ 1.1 %
Ortodokse	7.3 %	5.4 %	÷ 1.9 %
Protestanter	10.2 %	8.2 %	÷ 2.0 %

Blant de ikke-kristne religioner har muhammedanerne holdt sin prosentmessige del; rubrikken «Øvrige» viser en kraftig økning, mens alle de andre grupper viser tilbakegang. Her et par tall:

Religion	1907	1951	Tilvekst
Muhammedaner	13.3 %	13.4 %	+ 0.1 %
Hinduer	12.9 %	10.8 %	÷ 1.1 %
Buddhister	8.5 %	6.3 %	÷ 2.2 %

LITTERATUR

CATHOLICA

Pater H. Rieber-Mohn står for åpningsartikkelen i siste nummer av CATHOLICA, nr. 1, for 1954, hvor han gir en rekke verdifulle betraktninger omkring Hanns Liljes bok om Luther, dette religiøse «geni som ut fra sin egen kamp og lidelse skulle komme til å forårsake en uhyrlig tragedie: De kristnes splittelse i Vesterlandene». Artikkelen som er holdt i en sober og upolemisk tone, inneholder flere kritiske vurderinger av Liljes Luther-biografi. — *Jesuittpatrene Overhage* og *Wolfisberg* har levert en instruktiv studie «Om Nedstammingslærens Sikkerhed», som understreker lærens karakter av arbeidshypotese. «Vi kan endnu ikke give en overbevist tilslutning til nogen almen udvikling. Vi må vogte os for en alt for rask og overilet tydning af de allerede kendte fund, især da deres tal for hvert år øges». — I den angelsaksiske verden taler man i dag om «hjernevask» og forstår hermed den prosess som et menneske må gjennom når han systematisk tømmes for sine idealer for straks å få påfyll av nye og mer «passende» ideer. *Olaf Pedersen* viser at begrepet nok er temmelig nytt, men prosessen har man kjent lenge. Han gir en utførlig omtale av den raffinerte og nådeløse påvirkning som studenten Edward Gibbon ble utsatt for i 1753, to—tre uker etter at han var blitt opptatt i den katolske Kirke. Han ble av foreldrene sendt til Sveits og der bearbeidet gjennom 18 måneder av en kalvinistisk teolog, som nok klarte å få ham bort fra Kirken — men som senere fikk se ham utvikle seg til en av de store skeptikere i det århundret, den rasjonalistiske historiker Edward Gibbon. «Gjennom denne forbrytelse mot dette vergeløse barn mistet Kirken en av de dyktigste forkjempere den savnet så hårdt i datiden.» — *Pater A. Raulin* har skrevet en glimrende fremhever den religiøse dimensjonen i protestantismen,

Norges katolske kvinneforbund i Oslo Katolske Bispedømme

Katolske kvinner skal samles til landsmøte i pinsen i Bergen (5.—7. juni). Erfaringer fra tidligere landsmøter har vist at disse møter betyr meget for deltagerne, man kommer i kontakt med trosfeller fra andre byer og får høre om deres interne arbeide og arbeidsmuligheter. Ved å overvære landsmøtet får man også innblikk i det store arbeide som gjøres av den internasjonale katolske kvinneunion vi står tilknyttet, og som gir oss sitt program og retningslinjer som er godkjente av Den hellige far selv.

Helst ville vi vi ønske at alle interesserte katolske kvinner kunne overvære landsmøtet i Bergen, men selv sagt kan ikke alle være til stede. Vi håper at de fleste foreninger og tilsluttede ledd vil sende sine representanter som kan fortelle landmøtets deltagere om det arbeide som overalt blir utført for kirken. Og vi vil her sitere Pavens ord til oss: «Kvinnene er seg sin oppgave bevisst, og de rykker fram på flere og flere felter, ikke for å forsvare vår hellige kirke, men for å ta kampen opp mot de moderne ideologier. Vi har jo også de foreninger og de ledd som ikke tar del i det aktive liv, men de ber, som Vår Herre har sagt at vi skal be.» —

Program for landsmøtet kommer i neste nr. av «St. Olav».

gir han en ren statisk fremstilling av den katolske lære. Men «det går jo ikke an å sammenligne et system og en inspirasjon. Man sammenligner to bilder eller to levende mennesker, men ikke et bilde med et levende menneske.»

CREDO

Også CREDO har sendt ut åpningsnummeret i årgangen 1954. Spissartikkelen «*Sedan sist*» gir et apropos til opprettelsen av et selvstendig katolsk bispedømme i Sverige og til en oppsiktsvekkende artikkelserie som tidskriftet «Samtid och Framtid» har brakt. Her har ledende svenske kulturpersonligheter tatt stilling til katolisismen, som stort sett er blitt omtalt på en saklig og forståelsesfull måte. Spissartikkelen selv er imidlertid ikke holdt i samme saklige og nøkterne språktone som man tydeligvis venter fra den annen side. I «Tekniken och Gud» klarer *Olaf Pedersen* vitenskapens stilling til kristendommen. Den katolske Kirke har aldri diskvalifisert fornuften, tvertom har den stadig — sier forfatteren — advart mot å gi den for liten plass «i det andliga livets ekonomi». Kirken maner de troende til å vært tro mot Guds befaling til Adam om «å legge jorden under seg». «I befallningen till Adam ligger som i ett nötskal hela vetenskapens och teknikens historia och väntar på att få utveckla sig genom årtusende, inntil dess människan en gång verkligten blivt herre i det hus Gud har givit åt henne att bebo.» — *Dagny Arbman* som deltok i en svensk arkeologisk ekspedisjon til India, har gitt interessante «Intryck från en resa i Indien», hvis religiøse liv blir gitt en bred omtale. — *Gunnar D. Kumlien* som gjennom mange år har oppholdt seg i Italia, rører i «Don Camillo och rösterna» ved vesentlige og vanskelige sider ved problemet «kristendom og politikk». — «Brev till Jacques Riviére» gir *Mauriacs* refleksjoner til offentliggjørelsen av korrespondansen Claudel—Gide. *Sven Stolpe* står for noen verdifulle randbemerkninger til den nyere Jeanne d'Arc-forskning. «*Katolska Perspektiv*» bringer vektige bidrag til den aktuelle debatt, bl. a. til diskusjonen om arbeiderprestene. Her gjengis også *Mauriacs* kjente artikkel i anledning av pavestolens nye direktiver for dette misjonsarbeid.

ET PRAKTVERK

Det er ikke så få diktere som i tidens løp har sunget en lovsang til den fattige helgen fra Assisi. Og nå har en stor fotograf, sveitseren Leonard von Matt, skapt et mesterverk om «la santa Umbria» og «il Poverello». Von Matt har fotografert «steder som helgenen kjente, «kirker som han bad i, klosterceller som han skapte, hus «som i dag æres som relikvier. Hvor det ikke var mulig (å finne slike objekter), har jeg holdt meg til landskapet. De rolige høyder i Mellom-Italia, de grønne sletter mellom de lysende olivenlunder har ikke forandret «seg meget siden han levet, og enda mindre mennesker «og dyr.»

Von Matt har gjort 200 «blinkskudd» med sitt kamera, som i noen vidunderlige fotos gjengir hele det fransiskanske Italia. Fotografen har fanget inn idyllen og storheten ved helgenbyen og ved de mange fransiskanske valfartssteder. Fotografens «pilgrimsbok» er forsynt med en fransiskansk kommentar som Walter Hauser er ansvarlig for. Også teksten er båret av en ekte kjærlighet til den glade trubadur fra Assisi og gir en enkel og rammende sammenfatning av hans liv.

Boken er et virkelig praktverk, som på en særlig innrettende måte skildrer en helgens liv og hans innsats. Dette er i sannhet en gavebok.

Helge Røstad.

UTLANDET:

VATIKANET

Paven fordømmer atomkrigen.

I sitt kringkastingsbudskap til verden første påskedag krevet Pave *Pius XII* en internasjonal overenskomst som fordømmer atomkrigen og biologiske og kjemiske midler i krigførselen.

I stedet for den rene glede hvis hemmelighet en gang ble åpenbart av Kristus, uttalte Paven, er alle folk i dag trykket av engstelse og motløshet av frykt for en tredje verdenskrig og en redselsfull fremtid. Disse nye våpen truer med å fremkalle en global katastrofe. De er i stand til å tilintetgjøre alt animalsk liv og alt planteliv i store områder og alt det av virkelig verdi som menneskene i mange generasjoners arbeide har skapt.

«Disse våpen er i stand til ved hjelp av kunstige, radioaktive isotoper å forgifte atmosfæren, veldige landområder, ja til og med oseaner i store avstander fra selve det sted hvor kjerneeksplosjonen finner sted. Hele verden føler seg truet av ufattelige ødeleggelser. Han ser for seg veldige områder som ikke lenger kan bebos av mennesker. Og man tenker også på de biologiske følger av endringer i mikroorganismenes kimer og på de uberegnelige virkninger av vedvarende radioaktiv innvirkning på de større organismer, også på menneskene, og på deres etterkommere.»

Paven understreket også den store fare som truer ved at disse nye midler har vist seg i stand til å påvirke arveanleggene. «Hva Oss angår, kommer Vi ikke til å bli trett av å arbeide for en internasjonal overenskomst som fordømmer bruken av atomvåpen og biologiske og kjemiske midler i krigføringen,» erklærte Paven. «Vi spør hvor lenge menneskene ennå vil vende ryggen til Oppstandelsens frelsesbudskap, for i stedet å søke sikkerhet i lyset av de nye krigsvåpen. Når vil de la hatets og dødens planer vike for de kjærlighetens bud og livsforjettelser som den guddommelige Frelser brakte verden? Når vil nasjonenes mektige komme til innsikt om at freden ikke kan bygge på gjensidig frykt, men bare på kristen nestekjærlighet og særlig på den rettferdighet som springer ut av fri erkjennelse og ikke av tvang? Når skal vi oppleve at denne verdens vise vil bruke disse beundringsverdige oppfinnelser i fredens tjeneste? Derved ville nøden kunne avskaffes og den ulike geografiske fordeling av materielle goder og arbeidsmuligheter utlignes. Legevitenskapen ville få nye muligheter i sin kamp mot sykdommene, og jordbruket settes i stand til å frembringe alle de næringsmidler som ville gjøre sulten til et ukjent begrep.»

Fem minutter etter talen tråtte Hans Hellighet frem på Peterskirken balkong og meddelte velsignelsen *Urbi et Orbi*. På Petersplassen var over 200 000 pilegrimer samlet som knelende tok imot velsignelsen. Paven talte i åtte minutter. Til tross for den sykdom som har tæret så sterkt på Pavens krefter, lød hans stemme kraftig og klar.

Den siste nisje i Peterskirken har fått sin statue.

En statue av den hellige *Louise de Marillac* som grunnla kongregasjonen *Barmhjertighetens søstre*, er blitt satt opp i den siste av de 49 nisjer i Peterskirken som var forbeholdt kanoniserte ordensgrunnleggere. Statuen ble høytidelig velsignet av basilikaens erkeprest, kardinal *Tedeschini*, i nærvær av moder *Lepicarde* som i dag er ordenens generalforstanderinne og 300 ordenssøstre. Også den franske ambassadør ved Den hellige stol, greve *Wladimir d'Ormesson* var til stede sammen med andre medlemmer av det diplomatiske korps og et stort antall pilegrimer. Statuen, som fremstiller den hellige med en ordenssøster og et barn, er utført av signor *Antonio Berti*, som menes å være den første florentiner etter *Michelangelo* som har fått et arbeide satt opp i Peterskirken. Men pilegrimene vil ikke så lett få øye på den, da den befinner seg 55 fot over kirkegulvet.

Den serie av statuer som nå ble avsluttet med denne statue av den hellige *Louise de Marillac*, ble påbegynt med en statue av den hellige *Dominikus* i begynnelsen av det 18. århundre.

Den hellige stol tilsluttet Den internasjonale komité for historisk forskning.

Den hellige stol har positivt besvart en henstilling om å bli medlem av Den internasjonale komité for historisk forskning. Komitéen som har sitt hovedsete i Genf, teller representanter for 25 nasjoner og fire internasjonale organisasjoner og beskjeftiger seg med utviklingen av det historiske studium på alle feltler. Den hellige stol har allerede oppnevnt en gruppe vitenskapsmenn som sine representanter i forskjellige av komitéens kommisjoner, hvoriblant spesialister i kirkehistorie.

Pavens budskap til radiologenes kongress.

I et skrevet budskap fra Pave *Pius XII* til radiologenes kongress som nylig ble holdt i Rom, heter det:

«Radiologien har gitt legene et nytt instrument, frukten av en ny og djerv vitenskap som i dag kanskje bare gir et glimt av den anvendelse denne vitenskap vil få i fremtiden. De mest rosenrøde forhåpninger synes å være på sin plass, men slike utsikter vil hos enkelte kunne fremkalle en skadelig reaksjon — *overmot*, som automatisk vil føre til sin motsetning *mismot*, når uhellene inntreffer . . . Likevel ville man begå en feil, om man ga etter for slike følelser og ga opp kampen. For når dere tilføyer andre spesialister en verdifull viten som følge av en stadig videre utvikling av radiologiens muligheter, vil dere kanskje lykkes — og Vi ønsker det av hele Vårt hjerte — å triumfere over sykdommer som hittil har vist seg uhelelidelige.

Men det finnes også et annet mål som er enda verdifullere og mer ønskelig å nå. Beundrer dere ikke den suverene letthet som Kristus helbredet de syke med? Et blikk, en bevegelse med hånden, et beroligende ord, og den syke kunne gå bort, helbredet for sin sykdom, men frem for alt — rensset i dypet av sin sjel og samvittighet. Ønsker ikke også dere å kunne utvide arbeidsfeltet til å omfatte det moralske plan?

Meningen med menneskets liv er ikke begrenset til nytelse eller til gjenervervelse av en forgjengelig sunnhet. Det omfatter også den annen verdens usigelige realiteter. Hvordan man bør ta i mot sykdom og lidelse og dra nytte av dem til hjertets renselse og slik at man bedre blir i stand til å verdsette mer nøyaktig menneskelige verdier, er problemer som melder seg for alle syke og hvis løsninger den syke søker bevisst og ubevisst. Om dere er villige til å hjelpe til med å besvare disse spørsmål for alle dem som søker sin tilflukt hos dere, vil dere ikke ha grunn til å engstes over uhell eller frykte misforståelser og motstand fra dem som går inn for andre metoder. Er dere fylt av dyp og ekte nestekjærlighet, vil dere utføre et arbeide som ved siden av sin nytte i tiden, vil være av evighetsverdi.»

Internasjonal mariansk kongress.

Teologiske problemer med tilknytning til dogmet om Den uplettede unnfangelse vil bli behandlet på Den internasjonale marianske kongress som vil finne sted i Rom fra den 24. oktober til den 1. november. Programmet er blitt trukket opp i en artikkel i *Osservatore Romano* av pater *Carlo Balic*, O.F.M. fra Det hellige officium. Han hadde også ledelsen av tilretteleggingen av den marianske kongress som fant sted i Rom i Det hellige år 1950. Man venter deltagelse fra teologer i alle verdensdeler. Kongressen vil finne sted i Det pavelege Lateran-universitetet. På samme tid vil det bli holdt en utstilling av mariansk kunst og litteratur.

Fjernsynsutsendelse fra Vatikanet over alle europeiske sendere første pinsedag.

På den internasjonale fjernsynskongress som ble holdt i Cannes i Frankrike nylig, drøftet man den planlagte fjernsynsutsendelse fra Vatikanet første pinsedag. Pave *Pius XII* har gitt tillatelse til at opptagelser foretas på Petersplassen, i Peterskirken og i hans arbeidsværelse. Etter alt å domme vil Paven selv medvirke ved å holde en tale til Europas nasjoner. Denne utsendelse blir et av fjernsynets hittil største eksperimenter i Europa.

AFRIKA

De hvite fedres virksomhet.

De hvite fedre i Afrika underholder for tiden 20 hjem for spedalske med 3441 syke og 58 sykehus med 70 256 syke i sitt afrikanske misjonsområde. 302 ambulerende sykehus har i alt behandlet 10 millioner lettere sykdomstilfeller. I 85 kvinneklinikker har 24 854 barn sett dagens lys. I hjemmene, asylene, sykehusene og kvinneklinikkene er det i første rekke *De*

hvite søstre og Afrikas misjonærer, en kongregasjon som ble grunnlagt av kardinal *Lavigerie*, som driver virksomheten.

BELGIA

Jernbanekapell med stor søkning.

Tilstrømningen til det kapell som er innredet på sydbanegården i Brüssel — kapellet er innviet til den hellige Antonius — er så stor, at det nå må leses flere messer hver søndag. I fjor ble det utdelt 12 000 kommunjoner i dette kapell, som om hverdagene gjennomsnittlig besøkes av 300 reisende.

BULGARIA

Kirken underlegges kommunistpartiet.

Kommuniststyret i Bulgaria har nå opprettet en ny «Komité for religiøse anliggender». Ifølge kommunistavisen *Zemledolski Zname* skal komitéens oppgave være å etablere et nærmere «samarbeid» mellom Kirken og kommuniststyret. I kommunistisk språkbruk betyr dette at kommunistpartiet vil gjennomføre en skjerpet kontroll med alt kirkelig arbeid. Hittil har man i Bulgaria hatt et kontor for kirkelige anliggender som var underlagt utenriksdepartementet. Den nye komité som nå er opprettet, sorterer direkte under kommunistpartiets sentralkomité.

Det finnes i dag om lag 57 000 katolikker i Bulgaria. Som tidligere nevnt sitter to av de tre katolske biskoper i fengsel. Samtlige katolske skoler er stengt og alle andre katolske institusjoner er nedlagt. I dag skal det bare være 10 katolske prester som ennå befinner seg på frifot.

BURMA

Burmesisk delegasjon til helligkåringen av Pius X.

En delegasjon fra Burma ventes til Rom til helligkåringen av Pave Pius X. Undervisningsministeren *Than Aung*, som er katolikk, har tatt initiativet til denne pilgrimsreise. Gruppen vil også besøke Lourdes og andre Maria-helligdommer.

CANADA

Katolsk ukeavis på tre språk for innvandrere.

Den katolske innvandringskomité i Canada har utgitt en avis, *Our Future — Unsere Zukunft — Onze Toekomst*, på engelsk, tysk og nederlandsk for emigranter. Publikasjonens motto er: Hjelp til med å bygge Canada ved katolsk innvandring.

CHINA

Apostelen fra Zi-Ka-Wei arrestert.

Apostelen fra Zi-Ka-Wei, pater *Vinzens Zi S.J.*, er arrestert av kommunistmyndighetene i China og overført til et krets-fengsel hvor han traff sammen med 5 andre pater fra jesuittenes berømte høyskole i Zi-Ka-Wei. Pater *Vinzens Zi* var sammen med pater *Ricci* de to første katolske misjonærer i Shanghai. Pateren er 68 år gammel.

Kjent kinesisk filosof konverterte før sin død.

Kort tid før sin død konverterte den kjente kinesiske professor i filosofi og president ved Sun Yatsen-universitetet, *Shou Jo*. Begravelsen fant sted etter katolsk ritual og den avdøde ble fulgt til sitt siste hvilested av en rekke kinesiske embetsmenn.

DE FORENTE STATER

Strålende resultat av innsamling til lindring av verdens nød.

På Søndag *Lætare* ble det i alle katolske kirker i De forenede stater tatt opp kollekt til det biskopelige hjelpefond til lindring av nød over alt i verden. Denne kollekt opptas hvert år på Søndag *Lætare*. Resultatet ble i år likefrem overveldende, idet det innkom meget over 5 millioner dollar.

ENGLAND

Engelsk oberst og enkemann tar fatt på prestestudiet.

En engelsk oberst, *Rudolph Elwes*, som er 62 år gammel, enkemann med 5 barn, er trådt inn ved Beda-kollegiet i Rom for å studere til katolsk prest. Under den første verdenskrig var han kaptein ved «The Goldstream Guards», under den annen verdenskrig tjenestegjorde han som oberst og var etter krigen knyttet til den engelske militærregjering i Tyskland.

FRANKRIKE

Frankrikes episkopat samlet til drøftelser.

For annen gang i løpet av 47 år har hele det franske episkopat vært samlet til drøftelser av aktuelle spørsmål. Konferansen fant sted i Paris i dagene fra 27.—30. april.

I øyeblikket foreligger det ennå ikke noe referat fra konferansen, men man tar neppe feil i formodningen om at konferansen har drøftet nyordningen av arbeiderprestenes virksomhet. Mgr. *Richaud*, som i lengre tid har arbeidet med å trekke opp de nye retningslinjer for sjelesorgen, fremla nylig sine forslag for rette vedkommende i Rom. En regner med at denne statutt ble forelagt konferansen.

Biskop blir sogneprest.

Biskopen av Saint-Jean-de Maurienne, mgr. *Duc*, som på grunn av sviktende helbred har måttet trekke seg tilbake fra sin stilling som overhyrde, har tiltrått stillingen som sogneprest i Tournon i Savoyen. Erkebiskopen av Chambéry som for et par år siden besøkte Oslo, foretok innsettelsen av den nye sogneprest, en ikke dagligdags begivenhet i Kirken.

Katedralen i Rouen åpnet etter ødeleggelsen.

Katedralen i Rouen som led meget store skader under et alliert luftangrep i 1944, er nå så pass restaurert at den igjen har kunnet tas i bruk. I forbindelse med gjenåpningen ble et nytt klokkespill på 50 kirkeklokker innviet.

Restaureringen har vært meget vanskelig. Kirkens tårn er 150 meter høyt.

Den mest moderne kirke innviet.

Den mest moderne kirke i Frankrike, som er oppført i Gien, ble nylig innviet av biskopen av Orleans, mgr. *Picard de la Vacquerie*.

En rekke av Frankrikes mest kjente kunstnere har i flere år arbeidet med denne kirkebygning som er oppført i stedet for den kirke som ble ødelagt av bomber i 1940.

HOLLAND

Politisk enighet blant katolikkene.

I «St. Olav» nr 32/33, 1953 offentliggjorde vi en melding om at det hollandske hierarki ved sin primas, kardinalerkebiskopen av Utrecht, dr. *Johannes de Jong*, hadde rettet en inntrengende appell til de hollandske katolikker som etter krigen har vært delt i to grupper, nemlig det høyreorienterte Katolske nasjonale parti og det venstreorienterte Arbeidets parti, om å finne frem til en felles politisk plattform. Vi meldte også at representanter for de to partier hadde besluttet å komme sammen for å drøfte mulighetene for en sammenslutning.

Hierarkiets appell og samlingsbestrebelsene har vist seg ikke å ha vært forgjeves. Ved valgene til provinsrådene nylig ble det nye *Katolske Folkeparti*, som er en sammenslutning av de to partier, Hollands sterkeste parti. Det fikk 31,5 % av de avgitte stemmer og 186 plasser i provinsrådene. Valget er av stor betydning, da de nå valgte provinsrådsmedlemmer ved valget til parlamentet i 1956 bestemmer sammensetningen av senatet.

Forsikringsdirektør presteviet.

I De tolv apostlers basilika i Rom ble hollenderen *G. J. A. Bakker* presteviet Langfredag. I 30 år hadde han vært forsikringsdirektør i Nijmegen. Av hans åtte barn er to jesuittprester. Den nyviglede prest skal overta sjelesorgen i den afrikanske landsby for spedalske, Abong-Mbang, hvor han til minne om sin avdøde hustru har latt oppføre en kirke.

Katolsk «intoleranse».

Kommuniststyret i den hollandske by Wychen hvis samtlige medlemmer er katolikker, har enstemmig besluttet å yte økonomisk støtte til byens reformerte kirke for å gjøre det mulig for byens reformerte innbyggere å ansette egen sogneprest.

ITALIA

Prominente nye prester.

I Beda-kollegiet i Rom som søkes av personer som først på et senere tidspunkt i livet begynner studiet til prest, ble det på Langfredag presteviet et antall personer som tidligere har hatt forskjellige verdslige stillinger. Blant de nyviglede pres-

ter var en tidligere forretningsmann, *Frank Cavanagh*, 42 år gammel; *Gwlyn Jones*, konvertitt og tidligere apoteker, 44 år gammel; *John Owen Hardwicke*, tidligere professor i historie ved Oxford Universitet, 30 år gammel; *Francis Cave*, tidligere oberst i den engelske armé, 57 år gammel.

Sosiologkongressen i Milano.

Kardinalen *Lercaro* og tre italienske biskoper var blant deltagerne i den første kongress av italienske, katolske sosiologer som ble holdt i Milano den 11. og 12. mars.

Etter at åpningstalen var holdt av professor *Le Bras* ved Sorbonne — professoren er en av de ledende autoriteter på dette nye forskningsområde — ble det holdt forelesninger om dåpsstatistikk, om den sosiale utvikling i to kirkesogn i Venezia, om en undersøkelse vedrørende moralske og sosiale interesser hos italiensk ungdom, om en undersøkelse angående den religiøse praksis i Mantua, i Turin og i et sogn i Rom, om skolen for statistiske studier som nylig ble åpnet i Bologna, om en statistikk over presteskaper i Italia fra 1870 og opp til vår egen tid, om utviklingen av religionssosiologien i Italia og om de forskjellige metoder som var tatt i bruk ved disse undersøkelser.

Kardinal *Lercaro* som med begeistring støtter religions-sosiologenes arbeid, holdt det avsluttende foredrag. Det teologiske grunnlag for religionssosiologien finner vi, uttalte kardinalen, i et avsnitt i Lukasevangeliet, 14. kap. vers 28—32: En mann som vil bygge et tårn, må først regne ut hva det vil koste og en konge som vil dra ut i krig, må først undersøke hvor store styrker han har. Den moderne apostel må handle på samme måte. Kardinalen viste også med sitater fra Apostelgjerningene og Pauli brev at det sosiale og geografiske klima i de forskjellige misjonsområder ble nøye undersøkt av de første kristne. Paulus f. eks. nevner at de kristne i Korinth hovedsakelig hørte til de fattige klasser og at det fantes få rike i menigheten der.

Kardinalen sammenlignet arbeidet til religionssosiologene med en leges som undersøker sin pasient. Den moderne apostel må dra nytte av de moderne undersøkelsesmetoder. Religionssosiologien foreslår ikke, uttalte kardinalen, at man skal bruke tekniske og vitenskapelige metoder i steder for åndelige. Men de vil kunne jevne veien for et mer effektivt apostolat.

Tidligere fransk diplomat leser sin første messe.

En tidligere fransk diplomat, *Jean Charles-Roux*, der som diplomat sist bekledde stillingen som ambassadesekretær ved den franske ambassade i Athen, leste nylig som nyvigsløst prest sin første messe i San Giovanni a Porta Latina i Rom.

Høytideligheten ble overvært av kardinal *Valerio Valeri*, den franske ambassadør ved Den hellige stol, greve *Fouques-Duparc*, den hollandske sendemann ved Den hellige stol, *van Weede* og en rekke andre diplomater ved Quirinalet. Etter messen ble en hilsen fra Paven til den nye prest lest opp.

Innsamling til kontemplative nonner.

I hele Italia pågår det for tiden en innsamling for kontemplative ordenssøstre. Innsamlingen er satt i verk av presidiet for Den katolske aksjon i Italia. Presidiet har allerede mottatt 2000 forsendelser fra forskjellige bispedømmer.

Sekter som kompromitterer protestantismen.

Det tyske katolske nyhetsbyrå KNA har sendt ut en erklæring, hentet fra et hyrdebrev Italias biskoper offentliggjorde i februar. Denne erklæring gjør det klart at biskopenes hyrdebrev ikke er rettet mot europeiske, protestantiske kirkesamfunn, men mot små amerikanske sekter som overhodet ikke kan jevnføres med slike kirkesamfunn. Disse sekters virksomhet er overordentlig aggressiv og de bruker metoder som også protestantiske kirkesamfunn forkaster. De er uten noen som helst betydning i De forente stater og forsøker nå å vinne innflytelse utenlands. Hyrdebrevet nevner at disse sekter samarbeider med kommunistene som ikke bare har stillet motelokaler til rådighet for dem, men også direkte støttet dem med pengebidrag.

JAPAN

Boys town besøkes av japansk prinsesse.

Den japanske prinsesse *Takamatsu* besøkte nylig sammen med høyere geistlige og embetsmenn «Boys Town» i Kokunbunji ved Tokio som er oppført av salesianerpatre. I denne japanske gutteby som er oppført etter mønster av pater *Flanagan*s gutteby i De forente stater, lever 250 foreldreløse barn.

JAPAN

Verdensfredskirken i Hiroshima innvies den 6. august.

Verdensfredskirken i Hiroshima som ble påbegynt for 5 år siden, nærmer seg nå fullførelsen. Den skal innvies den 6. august, på årsdagen for den første atombombe som ble kastet under krigen.

JUGOSLAVIA

Nye vanhelligelser.

Meldinger fra *Katholische Nachrichtenagentur* i Tyskland forteller om en ny serie av vanhelligelser av kirker og helligdommer i Jugoslavia. En natt ble det foretatt innbrudd i den gamle kirken St. Martin i Buje i nærheten av Pirano. Alteret ble ødelagt, messeklærne revet i stykker, et krusifiks og en statue av Den hellige jomfru smadret og vinduer knust. En lignende skjebne overgikk St. Peter-kirken på øya Losini, hvor alteret og messeutstyret ble ødelagt og en statue av Vår Frue av Lourdes knust og bitene kastet ut av kirken. Da katolikken i Losini protesterte, ble kirkeskatten forhøyet til 480 000 dinarer med trusel om at kirken ville bli «beslaglagt» om forhøyelsen ikke straks ble betalt. Hva denne papirmasse er verd på det internasjonale pengemarked, er det vanskelig å si, men for katolikken på Losini har den sikkert vært tyngende nok. Det meldes at også flere kapeller er blitt plyndret. Tre prester som protesterte mot denne vandalisme, ble straks arrestert.

Sjefen for kontoret for religiøse anliggender i Beograd *Dobrivoje Radosavjelic*, uttalte i et intervju i mars at 158 prester for tiden sitter fengslet i Jugoslavia. 124 av dem er katolske, 32 ortodokse. Dessuten er to protestantiske predikanter arrestert. I løpet av årets første måneder er fire ortodokse prester i Montenegro og to katolske prester i Fiume arrestert. De to siste er anklaget for å ha distribuert oppfordringer til det katolske presteskapet om ikke å slutte seg til organisasjonen «SS Cyril og Methodius» som er stablet på benene av kommuniststyret som et forsøk på å få spent Kirkens prester foran kommunismens Jaggernautvogn. Den så fremskrittvennlige *Radosavjelic* uttalte i det nevnte intervju at han betraktet religionen som «et forbigående historisk fenomen» som med tiden ville dø bort av seg selv. Men så lenge der ennå er liv i religionen, uttalte den samme herre, ønsker Titos regjering å opprettholde «korrekt» forhold til kirkene. Hva der på det hold forståes med et «korrekt» forhold, gir jo denne melding beskjed om.

LITAUEN

Om lag 1400 prester arrestert, forvist, myrdet.

Av de om lag 1400 katolske prester som under den russiske okkupasjon av De baltiske stater er arrestert, myrdet, forvist, savnet eller flyktet til utlandet, faller det store flertall på det litauiske presteskap. Bare noen hundre prester finnes igjen og må utøve sjelesorg under forhold ingen kan gjøre seg noen forestilling om. De er under stadig politioppsett, har ingen kontakt med Rom og deres bevegelsesfrihet er begrenset til en radius på 40 til 50 kilometer. Gir de religionsundervisning, blir de straks anklaget for å danne hemmelige organisasjoner. I hele erkebispedømmet finnes det bare en biskop igjen, nemlig mgr. *Paltarokas*, hvis bevegelsesfrihet også er sterkt begrenset. I alt fantes det 2 000 katolske kirker i Litauen. Av disse er i dag bare 700 åpne. Bygningen til presteseminariet i Kaunas gjør i dag tjeneste som kaserne for sovjet-flyvere. Den protestantiske kirkegården i Panevezys er omdannet til en sports plass. Kirkelige visler og begravelser er belagt med overordentlig høye «fornøyelses-skatter». Den praktfulle Oppstandelseskirken på Det grønne berg ved Kaunas er omgjort til lagerhus. Mange kirker brukes nå som lagerhus, som klubblokaler for sovjet-russere og også som hestestaller. Tross alle hykkelske forsikringer overfor utlandet om religiøs toleranse går kampen mot religionen videre med en brutalitet man i Vest-Europa vanskelig kan gjøre seg en forestilling om. Men hundrevis av vitnesbyrd forteller om at folket holder stand. Forfølgelsene har stålsatt de troende, og de kirker som ennå finnes er overfylt til gudstjenestene.

POLEN

30 biskoper og 4500 prester ofre for terroren.

30 polske biskoper og 4500 prester er siden krigen falt som ofre for det kommunistiske, folke-folkestyres terror i Polen. Tallene er nylig offentliggjort i den polske eksilregjeringens «Hvitbok for den katolske kirkes stilling i Polen». Ifølge denne hvitbok har den katolske kirke med bysantinsk ritus mistet 15 biskoper, over 3500 prester og over 5000 kir-

ker og kapeller. Mange kirker er beslaglagt av sovjetmyndighetene og overlatt til skismatisk-ortodokse kirker. Over 1 000 prester og 15 biskoper og apostoliske administratører av latinsk ritus er arrestert, og 50 prester er dømt til harde fengselsstraffer. 100 prester er sporløst forsvunnet.

Kommuniststyret forbereder stor skinn-prosess mot biskop.

Kommuniststyret i Polen forbereder som best en stor skinnprosess mot den stedfortredende biskop av Gnesen, mgr. *Anton Baraniak*. Han ble arrestert i fjor på samme tid som kardinal *Wyszynski*. Siden da har påtalemyndigheten vært sterkt opptatt med å samle «anklagemateriell» til den kommende, stort anlagte skinn-prosess. En rekke arresterte prester og medlemmer av Den katolske aksjon skal være pint til å vitne mot biskopen.

Opprinnelig var det meningen at kardinal *Wyszynski* skulle vært skinn-prosessens sentrale skikkelse. Men til stor skuffelse for det hemmelige sovjet-politi er det ikke hittil lyktes å pine ut av kardinalen tilståelser av betydning. De psykologiske torturmetoder har hittil vist seg virkningsløse på ham.

Caritas' boksentraller underlagt kommuniststyret.

Det polske Caritas' boksentraller ble nylig underlagt kommunisstyrets kontroll. Alle bøker som ikke falt i kommunistenes smak, ble fjernet. Også alle biblioteker og presteseminarer har måttet underkaste seg en kommunistisk «rensel-sesaksjon».

Arbeiderne streiket — og presten måtte frigis.

En samlet oppstand fra hele befolkningen i en polsk landsby mot det stedlige kommunistpoliti, førte til at landsbyens prest som var blitt arrestert for å ha inntatt en «fiendtlig holdning til folke-demokratiet» måtte frigis. Umiddelbart etter at nyheten om prestens arrestasjon ble kjent, nedla alle arbeidere arbeidet og strømmet til kirken. De meddelte politiet at de ikke vil vende tilbake til arbeidet før presten ble friggitt. Protestaksjonen varte en dag. Da så politiet seg tvunget til å frigi presten som ble mottatt med begeistring av befolkningen.

PORTUGAL

Katolske kvinners kongress i Maria-året.

Verdens-unionen for katolske kvinneorganisasjoner som er sentralen for hele verdens katolske kvinneforeninger og -organisasjoner og representerer 36 millioner katolske kvinner, holder hvert år en kongress hvor delegerte fra alle land kommer sammen for å utveksle meninger og klarlegge problemer som er aktuelle for den katolske kvinne.

I dette Maria-år er møtet henlagt til Maria-valfartstedet Fatima i Portugal i dagene 18.—21. mai. Deltagerne vil bli samlet til fellesmesser, prosesjoner og fellesbønn som sikkert vil danne en verdig ramme om stevnet.

Hovedtema for studium og diskusjon blir:

1. Den kristne kvinnes personlighet (i troslivet og det indre liv, i familielivet, i det apostoliske og det sosiale liv).

2. Maria, kvinnens forbilde i alle tider.

Diskusjonene vil bli holdt på fem språk og deltagerne bli delt i fem studiegrupper.

Det er fra Unionens side gjort et imponerende forhåndsarbeid, således at alt skulle ligge vel til rette for at stevnet blir vellykket avviklet.

SALOMONØYENE

Hodejeger presteviet.

Den apostoliske vikar for Salomonøyenes nordlige øygruppe presteviet nylig i nærvær av mange innfødte troende en ung høvding for en av hodejegerens stamme, pater, *Ludovicus Tamuca*. Han er den første prest i Kirkens historie som er utgått fra hodejegerens stammesamfunn. Den apostoliske vikar, Mgr. Wade, er av Maristpatrenes ordenssamfunn.

SKOTTLAND

Stor fremgang for Kirken.

I 1953 ble 12 000 anglikanske kristne opptatt i Kirken. Tallet på katolikker i Skottland er kommet opp i 764 000. Forholdet mellom katolikker og annerledes troende er i Skottland som 1 : 5.

SLOVAKIA

40 prester arrestert.

40 prester i Slovakia er blitt arrestert av det kommunistiske politi. Ifølge meldinger fra Wien skal arrestasjonen skyldes en «illegal» feiring av 15-års dagen for Slovakias uavhengighetserklæring og lesningen av messer for president Tiso som ble hengt i 1947 etter først å være blitt nesten pint ihjel av kriminelle forbrytere i fengslet. President Tiso var som kjent katolsk prelat og feires som slovakernes nasjonalhelt.

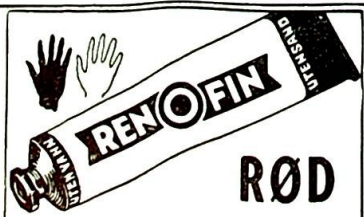
SOVJETUNIONEN

Guds Mor i Sovjetunionen.

Pater *U. A. Floridi S. J.* fremholder i en artikkel «Andakter til Guds Mor i Russland» som har vært offentliggjort i *Civiltta Cattolica*, at den siste kirkekalender som er utgitt av Patriarkatet i Moskva, omtaler ikke mindre enn 260 undergjørende Maria-bilder som oppsøkes av andaktsøkende innenfor Sovjetunionens grenser, og at Guds Mor æres med nitten benevnelser. Pater Floridi bemerker:

«Vi vet ikke om offentliggjørelsen av listen over Maria-bilder står i forbindelse med det Maria-år som nå feires av hele den katolske verden. Vi har grunn til å tvile på det på grunn av den anti-katolske holdning Patriarkatet i Moskva inntar. Ikke desto mindre kan det være grunn til å peke på sammentreffet som iallfall viser at andakten til Guds Mor fremdeles er meget sterk i Russland.»

Tar man i betraktning den iver som katolikkene bak jern-

OSLO		
N. JOHANSEN <i>Bakeri & Konditori</i> Valkyriegt. 1 - Oslo	Kjøp hos våre annonsører	<i>Joh. Weydahl & S.</i> KAFFE og HERMETIKK engros Oslo - Centralb. 68 18 07
 Melitta KAFFETRAKTER gir bedre og drøyere kaffe Riktig formaling sparer kaffe Føres i ledende kaffe- og kjøkkenutstyrforretninger	 NEBB <i>Stedet for alt elektrisk</i> OVRE SLOTISGAIE 8, OSLO	 RENOFIX RØD Renser hendene for maling, lakk, politur, lim, blekk, karbon, rust, trykksverte, tjære, bekk, sot, fett og olje m m UTEN VANN · UTEN SAND

teppet hylder Guds Mor med nå i Maria-året, tar man neppe feil når man likevel hevder at Patriarkatet i Moskva har offentliggjort sin liste for å understreke at andakten til Guds Mor er like så sterk i Moskva som i Rom.

SYD-AFRIKA

Igjen en neger utnevnt til biskop.

Generalatet til Marianhill-misjonærene i England meddeler, at Den hellige far har utnevnt den innfødte prest, pater *Bonaventura Dlamini F.F.J.* til biskop for misjonsdistriktet Lourdes i bispedømmet Marianhill.

Mgr. Dlamini er den første prest i kongregasjonen Fransiskaner-familjærene til den hellige Josef som ble grunnlagt av biskop *Fleischer* i 1923. Ordenen teller i dag 15 prester, 1 kleriker, 30 kandidater, 11 legbrødre og 6 brødrekandidater. I 1937 ble pater Bonaventura presteviet av biskop *Fleischer*. Han er kjent som en eksemplarisk ordensgeistlig og som en nidkjær misjonsprest. Han hører til Zulu-stammen som nå har gitt Kirken to biskoper. Han ble viet til biskop i katedralen i det store misjonssentrum Lourdes den 25. april av den apostoliske delegat mgr. *Damiano*. Dagen ble en gledes- og festdag for hele misjonsområdet.

TSJEKKOSLOVAKIA

Biskop Moritz Picha viser seg igjen offentlig.

Etter å ha vært forsvunnet i en årrekke har biskopen av Sadowa dr. *Moritz Picha*, som er 85 år gammel, igjen kunnet tre fram for offentligheten. Biskopen huskes som en uforferdet kjemper for Kirken og tsjekkerne under den tyske okkupasjon. Han er den eneste biskop i Tsjekkoslovakia som er på frifot i sitt eget bispedømme i dag.

Ordenssøstre forlater landet.

Ti sudetertyske «Søstre av Det hellige kors» er kommet til Sveits med rutefly fra Praha. De er de første av 365 søstre

som etter tre års forhandlinger mellom kommunistmyndighetene i Tsjekkoslovakia og Det internasjonale røde kors, har fått tillatelse til å forlate landet. Søstre av Det hellige kors har hittil fått arbeide som sykesøstre.

TYSKLAND

20 diakoner presteviet i Berlin.

Biskopen av Berlin, mgr. *Weskamm*, meddelte nylig prestevielsens sakrament til 20 diakoner i St. Johannes-basilikaen i Berlin. Det er det største antall diakoner som er blitt presteviet i Berlin på en gang.

Æresprofessorat i katolsk teologi.

Ved det filosofiske fakultet i Köln er det opprettet et æresprofessorat i katolsk teologi. Til å beklede dette embete er utnevnt domkapitular dr. teol. og dr. fil. *Robert Grosche*.

VIETNAM

To katolske prester blant forsvarerne i Dien Bien Phu.

Blant forsvarerne i festningen Dien Bien Phu befinner seg også to prester fra Pariser-misjonen. Da beleiringen av festningen begynte, fikk prestene tilbud om å bli brakt i sikkerhet, men avslo tilbudet. Nå fortsetter de sin sjelesorgergjerning blant soldatene og pleier syke og sårede.

ØSTERRIKE

Den universelle kirke.

En kinesisk kapellan er tilsatt i menigheten Westendorf i Tyrol. På grunn av prestemangelen har det hittil vært umulig å få denne stilling besatt. Men nå fikk man fra Rom anvist den kinesiske prest *Anton Liu*. Han er den andre kineser som virker som katolsk prest i Salzburg. Den første kom til Bamberg for et år siden og har kunnet glede seg over meget stor fremgang i sitt arbeide.

HAMAR		
VESTBYEN KOLONIAL Kr. Johansen Tlf. 1339 - 1362 Hamar	NEBB's HAMAR-AVDELING A/S	
HUGO HOFFSTEN Handlungartneri og Blomsterforretning Hamar	KNUTSTAD & HOLEN FISK OG VILT Hamar	OSKAR WIIK Herreekvipering Skotøy Reiseartikler Strandgaten, Hamar

KRISTIANSAND S.

 Knut Lie & Byens Stabbur KRISTIANSAND S. VIS A VIS NORGE BANK TELEFON 2234	 TORJUSENS estf. OLE MOE Tollbodgt. 2 - Kristiansand S.	
Fetevareforretning - Salater - En gros og en detalj	TOR RUUD Aut. Rørleggerforretning Hannevik Terrasse 5 - Kristiansand S.	
HALVARD THORSEN A/S Aut. Rørleggerforretning Kr. 4gt. 17 - Kristiansand S.	SIGURD TVEDT Ur & Brilleoptikk Telefon 3427 - 4428 Kristiansand S.	HEISFABRIKK Brødrene Reber Vikeland st. Sørlandet

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

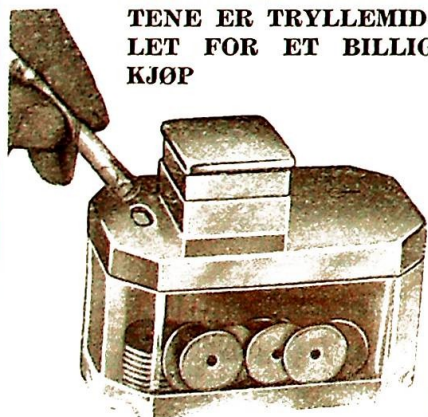
Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 34 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

ORAS

OSLO RØRLEGGEBEDRIFT A/S

SPAR FØRST, KJØP SLDEN! HUSK KONTANTENE ER TRYLLEMIDLET FOR ET BILLIG KJØP

« K L A R »

Fåes i banker over hele landet

Martin Olsen

Overrettssakfører

Stortingsgt. 4 - Telf. 41 67 39

OSLO

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

HERMAN H. RITTERS

ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo

Tlf. 42 34 66

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

ODDVAR J. LODENG
MURMESTER & ENTREPRENØR

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh

Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp

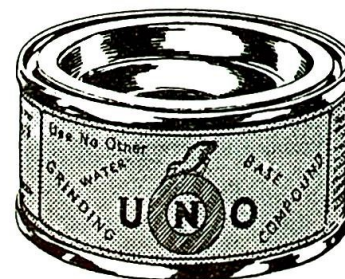
Varmtvann — Olje — Stoker

Fyring — Kjelerep. — Ettersyn

WISBECH

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning.

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90